

ligge op til Købstæderne, og hvor den fattige Befolkning fra Byen flytter ud, eller hvor der ellers er opstaaet en større købstadmæssig Vebbyggelse; er dette Misforhold ofte ganske særdeles trykkende, og det har været alle kommunale Mænds Ønske allerede i Løbet af adskillige Aar at kunne gøre noget alvorligt for at foretage en Udjevning her og raade Bod paa dette Misforhold. Særlig efter at Alderdomsforsørgelsesloven er kommen og den ny Fattiglov med dens humanere Karakter, som jo uundgaelig i visse Retninger har givet Kommunerne større Byrder, er dette fremtraadt endnu skarper, netop for de fattige Kommuner's Vedkommende, saa jeg tror at maatte sige, at dette er en Forbedring af Loven. — Der er jo saa stillet to andre Vædringsforslag af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (C. Hage) og det ærede Medlem fra Ribe (Bust), der, som De ville se, afvige væsentlig fra det oprindelige Lovforslags Princip, idet der her ikke blot er Tale om en Fordeling til Landkommunerne, men Købstadkommunerne tages med. Jeg skal selvfølgelig ikke gaa nærmere ind paa disse Vædringsforslag; Forslagsstillerne ville jo selv motivere dem. Jeg skal kun gøre en Bemærkning til det af det ærede Medlem fra Ribe stillede Forslag, som maatte har en mere personlig Karakter. Jeg sagde under Forhandlingen forleden Aften ved tredje Behandling af Finansloven, da det ærede Medlem havde stillet to Vædringsforslag, af hvilke det principale var ligelydende med det, vi nu se her, at det Vædringsforslag havde vi ikke hørt noget til i Udvalget. Det havde vi heller ikke den Gang; det ærede Medlem har stillet det siden. Jeg siger det ikke for i mindste Maade at angribe det ærede Medlem, det har han selvfølgelig været i sin fulde Ret til, men kun for at forsvare Berettigelsen af mine Øringer den Aften.

Jeg har saaledes gennemgaaet de af Flertallet stillede Vædringsforslag, men maa dog endnu komme lidt dybere ind paa selve Lovens Princip. Ved første Behandling af Lovforslaget og i den Mindretals-erklæring, som er afgivet af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) og det ærede Medlem for Randers Amts 1ste Valgkreds (Møkkentved), tages der jo Afstand fra Lovforslaget i dets Helhed, og man har paaberaabt sig lignende Grunde som dem, der fremkom ved 1ste Behandling af Lovforslaget. For det første har man anset over, at en saadan Udbetaling af Statskassen til Kommunerne kun skulde komme Landkommunerne og ikke tillige Køb-

stadkommunerne til gode, man har endogsaa sagt, at dette var en strigende Uretfærdighed, som paa ingen Maade var til at forsvare. Jeg maa nu hertil sige, at i en permanent Lov — men som permanent har Lovforslaget jo aldrig været ment, heller ikke i dets første Affattelse — vilde ogsaa jeg have nogen Betænklichkeit ved at statuere en saadan Regel, men i en Lov, der, som denne, er begrænset til det enkelte Aar, finder jeg for mit Vedkommende ikke Spor af væsentlige Indvendinger derimod, og jeg skal nærmere begrunde mit Standpunkt. Hovedsynspunktet for det, der altsaa er Lovens Grundprincip i denne Retning, er naturligvis, at Landbruget i de senere Aar har været bebyrdet baade paa den ene og paa den anden Maade ganske anderledes end andet Erhverv. Med de andre Erhverv — lad mig kalde dem Købstaderhvervene, for at bruge et ikke ganske udtømmende men let haandterligt Ord — kan det selvfølgelig gaa op og ned. Efter den økonomiske Bølgegang i den store Verden gaar det op og ned med Fragterne, med Handelskonjunkturerne og med Industriens Konjunkturer — de sidste ere jo ogsaa meget afhængige af Toldlove o. s. v., baade vore egne og de fremmede Landes. Men som sagt, her er en Bølgegang, og det viser sig jo for den, der noget nærmere betragter den økonomiske Udvikling, at Bølgerne blive saa at sige kortere og kortere, de stige og falde her med færre og færre Lars Mellemrum; det ligger selvfølgelig i hele den raste og mere febrilske Udvikling, der er vor Tid egen. Men gaar det ned i nogle Aar, saa har man en indtil Vissheds grænsende Sandsynlighed for, at det vil gaa op i andre. Anderledes derimod med Landbruget! De Kalamiteter, der have ræmt Landbruget i de senere Aar, have været af langt mere blivende Natur. De have været af en saadan Art, at man ikke med nogen som helst Sandsynlighed kan sige, at Landbruget faar til Erstatning for de flette Aar, det har haft saa og saa længe, en Række af gode Aar. Det er ikke let at se, hvorledes de Vanskeligheder, Landbruget længe har haft at kæmpe med, skulde kunne ryddes af Vejen i en oversfuelig Fremtid. Der er for det første et saadant Fænomen som den overføiste Konkurrence og i det hele taget den store Konkurrence med de Lande, der i væsentlig Grad ere Eksportlande for Agerbrugsartikler. Det er bekendt nok, hvor gunstigt Danmark startede paa det store Verdensmarked for Landbrugsartikler. Da de engelske Kornlove ophævedes, da England i det hele taget blev det store Frihandelsland, aabnede der sig her